

به نام خداوند جان و خرد
گزارش نامه فعالیت‌های علمی و پژوهشی

سمانه کاکاوند: استادیار دانشگاه هنر

Email: s.kakavand@art.ac.ir

سوابق تحصیلی

درجه علمی	دانشگاه	رشته	تاریخ فارغ‌التحصیلی
کارشناسی	شهید باهنر کرمان	کارشناسی فرش	۱۳۸۳/۴/۳۰
کارشناسی ارشد	الزهراء	پژوهش هنر	۱۳۸۷/۱۲/۱۱
دکتری	الزهراء	پژوهش هنر	۱۳۹۴/۶/۳۰

عنوان پایان‌نامه کارشناسی ارشد: تحلیل زیبایی شناسانه پنج مجلس عمارت هفت‌تنان شیراز
(نمره: ۱۹:۵۰ امتیاز: عالی)

عنوان رساله دکتری: مبانی نظری نقش‌مایه‌های قالی عصر زند (نمره: ۱۹:۷۵ امتیاز: عالی)

سوابق پژوهشی:

مقالات علمی - پژوهشی:

۱. تحلیل نماد شناسانه نقش‌مایه‌های قالی باغی عصر زند " فصلنامه علمی-پژوهشی نگره/سال دهم، شماره ۳۴، تابستان ۱۳۹۴، صص ۸۳-۶۷.

۲. خوانش و معنا کاوی لایه‌های صریح و ضمنی قالی وقفی کتیبه دار عصر زند" نشریه علمی- پژوهشی باغ نظر/سال سیزدهم، شماره ۴۰، مرداد و شهریور ۹۵، صص ۴۵-۵۴.
۳. مطالعه عوامل تأثیرگذار بر مبانی بصری نقوش قالی‌های مصور در نقاشی‌های ایرانی (مطالعه موردی آثار دوره‌های نادری، زند و قاجار)، شماره ۵، بهار و تابستان ۱۳۹۷، صص ۱۰۷-۱۲۲.
۴. استحاله نقش‌مایه از در اوژنی در قالیچه‌های تصویری خواف، پژوهشنامه خراسان بزرگ
۵. خوانش اشراقی نقش‌مایه طاووس قالی محرابی قرن دوازدهم، دراسات فی العلوم الانسانیه
۶. مطالعه تطبیقی کتیبه قالی وقفی و منابع مکتوب درباری، با محوریت شناخت شخصیت تقی‌خان درانی، حاکم کرمان در عصر زندیه (۱۲۰۹-۱۱۶۳ هجری)، جلوه هنر، سال ۱۲، شماره ۱، بهار ۱۳۹۹، صص ۴۳-۵۲.
۷. الکتابه علی السجاد؛ دلیل علی رواج ظاهره الوقف فی عصر کریم‌خان زند (۱۱۹۳-۱۱۶۳ هـ ق)، آفاق الحضاره الاسلامیه، شماره ۲۳، پاییز و زمستان ۱۳۹۹.
۸. تحلیل آیکونوگرافیک طرح واگیره‌ای قالی در نگاره رستم خان زند، نشریه رهپویه هنر، دوره ۵، شماره ۱، اردیبهشت ۱۴۰۱، ۶۱-۷۱.
۹. تجزیه و تحلیل ساختار حاشیه در قالی‌های باغی با نظر به قاعده همانندی، پذیرفته‌شده در نشریه نامه هنرهای کاربردی و تجسمی. همکاران: ناهید تقی نژاد و محمدرضا خیراللهی.
۱۰. مطالعه تطبیقی نقش زن در دو قالی تصویری بهرام گور در هفت‌گنبد از دریچه نظریه نمایشی اروینگ گافمن، نشریه پیکره، دوره ۱۰، شماره ۲۶، اسفند ۱۴۰۰، همکاران: سحر دیانتی.
۱۱. گلیم سر جامه (لته‌ای) بشرویه و ژنده بوئین‌زرها به مثابه تولیداتی سبز و پایدار، پذیرفته‌شده در پژوهشنامه خراسان بزرگ.
۱۲. مطالعه تطبیقی شعائر، قاب بندی و نقوش مسکوکات ادوار نادرشاه افشار و کریم‌خان زند، دو فصلنامه مبانی نظری هنرهای تجسمی
۱۳. واکاوی بن‌مایه مهر در طرح «حوض و جامک» و نقش «زایش» قالی ایلام، پذیرفته شده در نشریه هنرهای صناعی ایران، همکاران: خاطره محمودی گهروبی
۱۴. تحلیل قالی میناخانی محفوظ در موزه بروکلین از منظر ادراک دیداری مکتب گشتالت، پذیرفته شده در نشریه هنرهای صناعی اسلامی

مقالات چاپ شده در نشریات علمی - تخصصی:

بازخوانی وقف بافته‌ای از عصر زند (۱۲۰۹-۱۱۶۳ ه.ق)، نشریه علمی-تخصصی وقف میراث جاویدان/سال بیست و چهارم، بهار ۹۵، شماره ۹۳، صص ۱۵۶-۱۴۳.

بازتاب مضامین و فضای نروزی در آئینه متن تاریخ گیتی گشا در تاریخ زندیه، مجموعه مقالات همایش ملی نروز، میراث صلح/اسفندماه ۱۳۹۴/صص ۶۶-۵۱.

مطالعه آئین‌ها و رسوم نروزی در آئینه متن تاریخ گیتی گشای زندیه (۱۲۰۹-۱۱۶۳ ه.ق)، فصلنامه علمی تخصصی فرهنگ مردم ایران/شماره ۴۴، بهار ۹۵، صص ۱۹-۹.

مطالعه ابعاد گوناگون سجع مهر و نوشتار کریم خان زند (۱۱۹۳-۱۱۶۳ ه.ق/۱۷۷۹-۱۷۵۰ م)، دو فصلنامه نامه ایران‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی، سال نخست، شماره نخست، بهار و تابستان ۹۵، صص ۸۰-۷۳.

نروز؛ چهار دوره، چهار روایت، چهار سفر نامه‌نویس، ویژه‌نامه نروز پژوهشگاه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، صص ۴۷-۴۲.

مقالات ارائه شده در کنفرانس‌ها و کنگره‌ها و هم‌اندیشی‌ها:

۱۳۹۱-ارائه مقاله "نقش زیبایی در بسته‌بندی صنایع دستی-سخنرانی" و سخنرانی در دومین همایش ملی بسته‌بندی صنایع دستی-دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران

۱۳۹۴-ارائه مقاله با عنوان "شناخت زیرساخت‌های مدیریت فرهنگی در قزوین عصر صفوی" به اولین کنفرانس بین‌المللی معماری، شهرسازی، عمران، هنر و محیط‌زیست؛ افق‌های آینده، نگاه به گذشته ICAUCAE 2016

۱۳۹۴-ارائه مقاله به دومین کنگره بین‌المللی تفکر و پژوهش دینی با عنوان "آینه در معماری قدسی"

۱۳۹۴-ارائه و چاپ مقاله با عنوان "مطالعه تطبیقی نقوش قالی‌های موجود در نگاره‌های شاهنامه بایسنقری و قالی ترکمن" به اولین کنفرانس بین‌المللی هنر، صنایع دستی و گردشگری

۱۳۹۴-ارائه و چاپ مقاله با عنوان "تقسیم آب در قالی باغی دوره زندیه (نیمه دوم قرن ۱۲ ه.ق/۱۸ م.) و آموزه‌های آن در توسعه پایدار" در همایش ملی میراث فرهنگی و توسعه پایدار

۱۳۹۴-ارائه و پذیرش و چاپ مقاله با عنوان "مطالعه ابعاد گوناگون سجع مهر و سکه کریم‌خان زند" به همایش ملی مهر ایرانی (تاریخ همایش ۹۴/۱۲/۵)

۱۳۹۴-پذیرش، ارائه در قالب سخنرانی و چاپ مقاله در چهارمین همایش ملی نوروز و صلح با عنوان "بازتاب مضامین نوروزی در تاریخ گیتی گشا در عصر زند"

۱۳۹۵-پذیرش و چاپ مقاله با عنوان "قالی باغی برگی از هویت سبز باغ سازی تاریخی ایران (با تکیه بر قالی‌های باغی عصر زندیه)" در همایش بین‌المللی هنر و صناعات، اصفهان ۲۲ و ۲۳ اردیبهشت‌ماه

۱۳۹۷: ابنیه وکیل شهر شیراز در آیینه سفرنامه‌ها (مطالعه تطبیقی کارستن نیبور و دیولافوا) اولین کنگره بین‌المللی معماری هنر و تحقیقات شهر ایرانی-اسلامی، خرداد ۱۳۹۷

۱۳۹۸: بن‌مایه‌های ادبی در نقاشی زندیه، اولین کنفرانس ملی باستان‌شناسی و هنر ایران، اردیبهشت ۹۸

۱۳۹۸: گلیم ژنده به‌مثابه هنر بازیافت، کنفرانس بین‌المللی هنرهای تجسمی و محیط‌زیست با رویکرد هنر بازیافت، آبان ماه ۹۸

۱۴۰۰: تحلیل معنا در کتیبه قالی عصر زندیه (۱۲۰۹-۱۱۶۳ ه.ق) موجود در موزه دوران اسلامی، جلوه‌های هنری مکتب زند و قاجار.

۱۴۰۰ خوانش نقش‌مایه آب در قالی‌های باغی دوره زندیه (۱۲۰۹-۱۱۶۳ ه.ق)، جلوه‌های هنری مکتب زند و قاجار.

۱۴۰۰: دو بافته سنتی؛ تاجچه بافی و ژنده بافی بازتابی از نقش‌آفرینی زن ایرانی در توسعه پایدار، چهارمین کنفرانس بین‌المللی و پنجمین کنفرانس ملی عمران، معماری، هنر و طراحی شهری.

۱۴۰۱: معناکاوای نقوش منسوجات ساسانی دومین کنفرانس بین‌المللی معماری، عمران، شهرسازی، محیط زیست و افق‌های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب، همکار: ناهید محمدزاده نودهی

۱۴۰۱: مطالعه نقوش بافته‌های زربفت مکتب یزد، در عصر صفوی دومین کنفرانس بین‌المللی معماری، عمران، شهرسازی، محیط زیست و افق‌های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب، همکار: آذین حسن زاده

طرح پژوهشی مدون:

- ۱۳۹۸: سنجش التزام به آیین‌نامه در روند برگزاری سی و چهارمین جشنواره موسیقی فجر و تحلیل و ارزیابی تغییرات به نسبت ادوار پیشین، سفارش‌دهنده: پژوهشکده فرهنگ، هنر و ارتباطات.
- تدوین پرونده ثبت ملی قالی اعتماد قزوین در فهرست میراث ناملموس و معنوی به شماره ثبت ۵۳۰
- تدوین پرونده ثبت ملی رفوگری قزوین در فهرست میراث ناملموس و معنوی به شماره ثبت ۹۲۹
- تدوین پرونده ثبت ملی جلد لاک‌قزوین در فهرست میراث ناملموس و معنوی به شماره ثبت ۵۳۱
- تدوین پرونده ثبت ملی گچ‌بری قزوین در فهرست میراث ناملموس و معنوی به شماره ثبت ۵۳۲
- تدوین پرونده ثبت ملی مقرنس‌کاری قزوین در فهرست میراث ناملموس و معنوی به شماره ثبت ۴۵۰

تألیف:

۱۳۹۱- تدوین گروهی کتاب جامع صنایع‌دستی قزوین

تجارب اجرایی:

۱۳۹۱- عضو کمیسیون فنی تدوین استاندارد رشته پن بافی و موج بافی استان قزوین

۱۳۸۹ تا ۱۳۹۵- کارشناس پژوهشی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان قزوین

۱۳۹۸ تاکنون: معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده هنرهای کاربردی دانشگاه هنر

تجارب آموزشی (سال تدریس و عنوان درس):

۱۳۹۶ تاکنون دانشگاه هنر: مبانی رنگ در فرش، آشنایی با هنرهای سنتی ایران، آشنایی با بافته‌های سنتی، روش تحقیق، هنر در تاریخ ۱ و ۲، هنر و تمدن اسلامی، حکمت هنر اسلامی، مردم‌شناسی، مبانی هنرهای تجسمی ۱ و ۲، شناخت تطبیقی فرش در دنیا، تحقیق در صنایع‌دستی ۱ و ۲، سمینار، روش تحقیق.

شناسنامه علمی (ارائه سخنرانی و مقالات):

چکیده مقالات:

۱۳۸۷: چاپ و پذیرش چکیده مقاله با عنوان "آینه‌خانه در آینه هنرهای سنتی قزوین" در همایش راهکارهای توسعه صنایع دستی ایران-دانشگاه هنر اسلامی تبریز

۱۳۹۱: پذیرش "مطالعه بنیان‌های مشترک پرده‌های آئینی و قالیچه‌های تصویری دوره قاجار" ارائه‌شده به هم‌اندیش هنرهای آئینی-فرهنگستان هنر

۱۳۹۲: چاپ و پذیرش "مطالعه تطبیقی نقوش قالی‌های موجود در نگاره‌های شاهنامه بایسنقری و قالی ترکمن" سمینار یک‌روزه مباحث باستان‌شناختی هنر، فرهنگ و تمدن اسلامی- پژوهشکده باستان‌شناسی

۱۳۹۳: پذیرش "مطالعه و رمزگشایی نقوش سکه‌های عصر کریم‌خان زند" ارائه‌شده به همایش بین‌المللی میراث زبانی- پژوهشکده زبان‌شناسی

۱۳۹۳: چاپ و پذیرش مقاله "مطالعه ابعاد فرهنگی حکایت‌ها و داستان‌های برجای‌مانده با محوریت شخصیت کریم‌خان زند" ارائه‌شده به همایش بین‌المللی میراث روایی- پژوهشکده مردم‌شناسی

۱۳۹۴: چاپ و پذیرش چکیده مقاله "مبانی نظری نقش‌مایه‌های قالی‌های باغی عصر صفوی و زند"

۱۳۹۶: چاپ و پذیرش چکیده مقاله "نظام کاشت و پوشش گیاهی قالی باغی عصر زندیه"

۱۳۹۶: پذیرش و چاپ "قالی باغی؛ زیست‌بوم سبز ایرانی" در کتاب مجموعه چکیده مقالات "همایش بین‌المللی مبانی نظری هنرهای تجسمی ایران با رویکرد محیط‌زیست"

۱۳۹۸: پذیرش و چاپ "سنت نقش‌پردازی مشترک میان نقوش انسانی و جانوری صخره نگاری‌ها و گبه‌های استان فارس" در کتاب مجموعه چکیده مقالات هفتمین همایش بین‌المللی باستان‌شناسان جوان

داوری:

۱۳۹۲ تاکنون- داور مقالات نشریات علمی

۱۳۹۴- عضو کمیته داوری اولین کنفرانس بین‌المللی معماری، شهرسازی، عمران، هنر و محیط‌زیست؛ افق‌های آینده، نگاه به گذشته ICAUCAE 2016

۱۳۹۴- عضو هیات علمی و داوران اولین کنفرانس بین‌المللی هنر، صنایع دستی و گردشگری

۱۳۹۵- عضو کمیته علمی و هیأت داوران در اولین کنگره بین‌المللی معماری هدف (ICTA2016)- شیراز ۲۲ و ۲۳
آذرماه ۱۳۹۵

دوره‌های تخصصی گذرانده شده:

۱۳۸۱- دوره ارزیابی و صادرات قالی ایرانی به مدت ۲۷۵ ساعت با امتیاز عالی در گمرک فرودگاه مهرآباد

۱۳۹۳- کارگاه آموزشی باغ ایرانی بر فرش ایرانی

۱۳۹۳- کارگاه مبانی اسطوره‌شناسی

۱۳۹۳- کارگاه اسطوره‌شناسی تطبیقی

۱۳۹۴- کارگاه روش تحقیق و مقاله‌نویسی

۱۳۹۴- کارگاه آموزشی "جستاری در زبان عریضه‌ها: دیالکتیک تمنا و تهدید"

۱۳۹۴- کارگاه آموزشی "خوانش تاریخ از دل اسناد"

همکاری با نهادها و مؤسسه‌های فرهنگی- پژوهشی:

- عضو پیوسته انجمن علمی پژوهش‌های هنری ایران

- عضو پیوسته انجمن علمی فرش ایران

- عضو وابسته انسان‌شناسی و فرهنگ

- همکاری با روزنامه فرهیختگان

- همکاری با بنیاد ایران‌شناسی

- همکاری با پژوهشکده فرهنگ، هنر و ارتباطات